

Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie

Názov materiálu: Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Predkladateľ: Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny nákladov (ročne) v prepočte na podnikateľské prostredie (PP), vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov.

Nahradte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia, ktorá je povinnou prílohou tejto analýzy a nájdete ju na [webovom sídle MH SR](#), (ďalej len „Kalkulačka nákladov“):

<i>TYP NÁKLADOV</i>	Zvýšenie nákladov v € na PP	Zníženie nákladov v € na PP
<i>A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality</i>	0,00	0,00
<i>B. Iné poplatky</i>	311 092,03	23 023,83
<i>C. Nepriame finančné náklady</i>	0,00	0,00
<i>D. Administratívne náklady</i>	25 582,03	23 023,83
<i>Spolu = A+B+C+D</i>	336 674,06	46 047,66
<i>Z toho</i>		
<i>E. Vplyv na mikro, malé a stredné podn.</i>	267 599,05	40 931,25
<i>F. Úplná harmonizácia práva EÚ (okrem daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality)</i>	0,00	0,00
<i>VÝPOČET PRAVIDLA 1in2out:</i>	IN	OUT
<i>G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F</i>	336 674,06	46 047,66

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií (nahradte rovňakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov):

P.č.	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP	Číslo normy (zákona, vyhlášky a pod.)	Lokalizácia (§, ods.)	Pôvod regulácie: SK/EÚ úplná harm./EÚ harm. s možnosťou voľby	Účinnosť regulácie	Katégoria dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Vplyv na 1 podnik. v €	Vplyv na katégoriu dotk. subjektov v €	Druh vplyvu In (zvyšuje náklady) / Out (znižuje náklady)
1	Podávanie elektronických návrhov na začatie katastrálneho konanie	162/1995	§ 23	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrhy na začatie katastrálnych konaní	1400	1 200	17,05	23 876,56	In (zvyšuje náklady)
2	Podávanie návrhov na začatie katastrálneho konania v listinnej podobe	162/1995	§ 24 ods. 1 písm. e)	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrhy na začatie katastrálnych konaní	2700	2 400	17,05	46 047,66	Out (znižuje náklady)
3	Vypustenie oznámenia o návrhu na vklad	162/1995	§ 30	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad práva do katastra nehnuteľností	1400	1 200	15,00	21 000,00	In (zvyšuje náklady)

4	Povinnosť úradného osvedčenia podpisu pri predkupnom práve, späťvzatí návrhu na vklad a kvitancii	162/1995	§ 42 ods. 3	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad predkupného práva, osoby žiadajúce o späťvatie návrhu na vklad a záložní veritelia	1000	700	17,05	17 054,68	In (zvyšuje náklady)
5	Zavedenie povinnosti registrácie pri prístupe na katastrálne portáli	162/1995	§ 68 ods. 5	SK	01.07.23	osoby nahliadajúce na údaje katastra prostredníctvom katastrálnym portálov	8000	7 000	1,28	10 232,82	In (zvyšuje náklady)
6	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. a)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o výpis z listu vlastníctva, identifikáciu parcel, kópiu z katastrálnej mapy	1700	1 500	3,00	5 100,00	In (zvyšuje náklady)
7	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. b)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o kópiu PK vložky, kópiu originálu LV	1700	1 500	3,00	5 100,00	In (zvyšuje náklady)

8	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. c)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o vydanie rovnopisu listiny uvedenej v písmene a) alebo b)	1700	1 500	1,00	1 700,00	In (zvyšuje náklady)
9	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. d)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o vydanie grafickej identifikácie	1700	1 500	4,00	6 800,00	In (zvyšuje náklady)
10	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. e)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o nahliadnutie do katastrálneho operátu	1000	500	1,70	1 700,00	In (zvyšuje náklady)
11	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. f)	SK	01.07.23	osoby vyhotovujúce geodetické a kartografické činnosti	1200	1 200	7,00	8 400,00	In (zvyšuje náklady)

12	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. g)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o poskytnutie informácií z katastrálneho operátu (dražby, banky)	1200	1 200	3,00	3 600,00	In (zvyšuje náklady)
13	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. h)	SK	01.07.23	osoby vyhotovujúce geodetické a kartografické činnosti	1200	1 200	9,00	10 800,00	In (zvyšuje náklady)
14	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. i)	SK	01.07.23	osoby vyhotovujúce geodetické a kartografické činnosti	1200	1 200	3,00	3 600,00	In (zvyšuje náklady)
15	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 10 písm. j)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce kópie geometrického plánu	1200	1 200	3,00	3 600,00	In (zvyšuje náklady)

16	Zavedenie nového správneho poplatku za vyhľadanie listiny, sprístupnenie listiny na nahliadnutie alebo poskytnutie fotokópie listiny zo zbierky listín za každú listinu v rámci jedného katastrálneho územia	145/1995	Položka 10 písm. k)	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o nahliadnutie do katastrálneho operátu	1000	600	63,00	63 000,00	In (zvyšuje náklady)
17	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 11 písm. a)	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad listinne alebo cez ÚPVS	1700	1 500	13,00	22 100,00	In (zvyšuje náklady)
18	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 11 písm. b)	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad elektronicky cez formulár ESKN	1000	700	44,20	44 200,00	In (zvyšuje náklady)
19	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 11 písm. c)	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad listinne alebo cez ÚPVS	1000	700	18,20	18 200,00	In (zvyšuje náklady)

20	Zvýšenie správneho poplatku o infláciu od roku 2005	145/1995	Položka 11 písm. d)	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na vklad elektronicky cez formulár ESKN	700	400	7,43	5 200,00	In (zvyšuje náklady)
21	Zavedenie nového správneho poplatku za urýchlené vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností	145/1995	Položka 11a	SK	01.07.23	osoby podávajúce návrh na urýchlené vykonanie záznamu do katastra	300	280	200,00	60 000,00	In (zvyšuje náklady)
22	Zavedenie nového správneho poplatku za prešetrenie údajov katastra	145/1995	Položka 11b	SK	01.07.23	osoby žiadajúce o prešetrenie údajov katastra	30	20	47,00	1 410,00	In (zvyšuje náklady)

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na PP zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, aby mohol byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj link na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov (A. Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, B. Iné poplatky, C. Nepriame finančné náklady, D. Administratívne náklady). Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Pre výpočet nákladov na podnikateľské prostredie ÚGKK SR využil modelový príklad, ktorý vychádzal z Výročnej správy ÚGKK SR za rok 2020, údajov FINSTAT-u, a Štatistického úradu SR.

Pri určovaní počtov dotknutých subjektov pri jednotlivých reguláciách nie je možné identifikovať počet dotknutých subjektov. ÚGKK SR síce vedie štatistické údaje o počte návrhov na začatie katastrálneho konania doručených elektronicky, avšak tieto údaje nie sú rozčlenené podľa subjektu, ktorý podáva návrh na začatie konania. Z dostupných štatistických údajov nie je možné zistiť, či návrh podala fyzická osoba alebo právnická osoba – podnikateľ. Zároveň sa nedá stanoviť, či návrh na začatie katastrálneho konania bol podaný v rámci podnikateľskej činnosti, či slúžil na podnikateľské účely alebo podnikateľ podal návrh za iným ako podnikateľským účelom. Uvedené platí aj pre podávanie návrhov na začatie katastrálneho konania v listinnej podobe. Okrem vyššie uvedených skutočností na presnosť odhadov vplyva aj neistá situáciu ohľadom priebehu a následkov pandémie, ako aj dopady udalostí na Ukrajine. Dôsledkom týchto skutočností je aj pre podnikateľské prostredie pozitívny stav, keď na rozdiel od iných oblastí spoplatnenia regulácie, pri katastrálnych konaniach sa nerozlišujú sadzby poplatkov pre bežné fyzické osoby a pre podnikateľov.

Vo všeobecnosti taktiež považujeme za potrebné dodať, že pokiaľ sa týka navrhovaného zvýšenia výšky poplatkov za jednotlivé katastrálne konania, tak vplyv na podnikateľské prostredie bude minimálny z dôvodu, že navrhovaná výška poplatku sa neodvíja od hodnoty/ceny dotknutej nehnuteľnosti, ale je naďalej stanovená pevnou sumou. Táto suma je v absolútnom čísle v porovnaní so súčasnou hodnotou nehnuteľností zanedbateľná. Typickým príkladom môžu byť developerské projekty aj menšieho rozsahu, kde suma nákladov spojených s katastrálnym konaním predstavuje zlomok promile ich rozpočtu. Rovnako je potrebné konštatovať, že aj pri nákupe produkčnej poľnohospodárskej pôdy v extravilánoch obcí samostatne hospodáriacimi roľníkmi, hoci jej cena zďaleka nedosahuje výšku cien pozemkov určených na zastavanie, predstavuje výška poplatkov za katastrálne konanie hodnotu niekoľkých metrov štvorcových kupovaného pozemku.

1. Podávanie elektronických návrhov na začatie katastrálneho konanie

Táto regulácia neznamená len negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, ale prináša aj určité výhody, resp. pozitíva.

Ako pozitívny vplyv možno uviesť, že podanie podané prostredníctvom formulára elektronickej služby katastra nehnuteľností umožňuje sťahovať údaje katastra priamo do formulára, čím sa odstráni chybovosť podaní (napr. chyby v písaní) a skráti sa lehota na vyplnenie podania.

Zároveň sa uľahčí kontrola podaní pracovníkmi okresných úradov, katastrálnych odborov (ďalej len „OÚ KO“), nakoľko automatizované sťahovanie údajov katastra zabezpečí ich súlad s údajmi katastra. Taktiež nebude potrebné doručené podanie ručne nahrávať do dvoch interných systémov OÚ KO (tak ako to v súčasnosti prebieha), ale elektronická služba zabezpečí automatizované nahranie podania do interného systému OÚ KO.

Negatívnym vplyvom návrhu novely zákona je predĺženie lehoty na výmaz záložného práva, ak je podanie urobené prostredníctvom všeobecnej agendy ústredného portálu verejnej správy, a to z 5 na 10 pracovných dní. Tento spôsob podania návrhu na začatie konania o návrhu na vklad nebude znamenať zľavu 50 % zo správneho poplatku.

Pre návrh zmeny zákona popisovaný v tomto bode nevyplýva iný ako zanedbateľný dopad na podnikateľské prostredie, nakoľko v rozhodujúcom počte prípadov tu podnikatelia vystupujú buď ako priami sprostredkovatelia realizácie prevodu nehnuteľností (napr. realitné spoločnosti, advokáti a pod.), alebo ako sprostredkovatelia prevodu nehnuteľnosti nepriami, keď návrh na začatie katastrálneho konania súvisí so službou poskytovanou vlastníkovi nehnuteľnosti (ide napr. o vklad zabezpečovacích vecných práv k nehnuteľnosti bankami pri hypotekárnych úveroch, o geodetov vyhotovujúcich geometrické plány a pod.). V oboch prípadoch sa štandardne výška poplatku za návrh na začatie katastrálneho konania zohľadňuje priamo v odplate od osoby, ktorá má priamy záujem o zápis práva do katastra a bez iniciatívy ktorej by ku katastrálnemu konaniu nedošlo, hoci ho sama formálne začať nenavrhla.

Na základe chýbajúcich databáz k dotknutým subjektom sme odhadli počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 1400. K dotknutým subjektom môžu patriť predovšetkým realitné kancelárie, advokáti, banky, ktorí na pravidelnej báze zabezpečujú pre klientov styk s katastrom.

2. Podávanie návrhov na začatie katastrálneho konania v listinnej podobe

Positívnym vplyvom tejto regulácie je zníženie administratívnej záťaže, nakoľko v prípade papierového návrhu na začatie katastrálneho konania nebude potrebné vyplňať údaje týkajúce sa nehnuteľností, ktoré sú návrhom dotknuté. Tým sa zároveň odstráni prípadná chybovosť týchto údajov, keďže rovnaké údaje musí obsahovať návrh a aj samotná zmluva. Skráti sa tiež čas na vyhotovenie návrhu na začatie konania, odstránením chybovosti sa skráti aj katastrálne konanie, nakoľko pracovník OÚ KO nebude povinný kontrolovať údaje o nehnuteľnostiach v návrhu a aj v zmluve, keďže nesúlad údajov o nehnuteľnostiach je dôvodom na prerušenie konania.

Keďže nedisponujeme exaktnou štatistikou o podnikateľoch vykonávajúcich tento spôsob návrhu na začatie katastrálneho konania, odhadli sme počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 2700. Uvedený počet je vyšší oproti regulácii uvedenej v bode 1., nakoľko je stále rozšírejší návrh na začatie katastrálneho konania oproti elektronickej verzii. Vyšší odhadovaný počet dotknutých podnikateľov oproti regulácii uvedenej v bode 1. teda zohľadňuje aj podnikateľov, ktorí podávajú návrh na začatie konania nepravidelne, resp. jednorazovo, pričom sa nedá ani ustáliť typická skupina dotknutých podnikateľov.

3. Vypustenie oznámenia o návrhu na vklad

Oznámenie o návrhu na vklad bolo do katastrálneho zákona zavedené jeho novelou v roku 2009. Jeho hlavným cieľom bolo podporiť elektronizáciu katastrálnych procesov, a to hlavne z pohľadu podávania návrhu na vklad elektronicou cestou. Zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch do roku 2010 neobsahoval právnu úpravu zníženia správneho poplatku

v prípade, že účastník konania komunikuje so správnym orgánom elektronicky. Až zákon č. 570/2009 Z. z. s účinnosťou od 1. februára 2010 upravil výšku správneho poplatku pri podaní návrhu na začatie konania elektronicky.

Nakoľko oznámenie o návrhu na vklad malo svoj význam aj z hľadiska zápisu podania v katastri nehnuteľností v rámci projektu Elektronické služby katastra nehnuteľností, nebolo možné toto oznámenie pred ukončením projektu zrušiť.

Keďže oznámenie o návrhu na vklad za dobu svojej účinnosti nenaplnilo očakávania, nakoľko bolo zdrojom častých a zbytočných chýb (podľa zákona sa zľava zo správneho poplatku uplatnila len vtedy, ak údaje uvedené v oznámení boli zhodné s údajmi v zmluve a tiež v katastri), je v súčasnej dobe účelné jeho zrušenie. Na rozdiel od iných konaní prebiehajúcich na iných správnych orgánoch elektronickou cestou, toto oznámenie má za následok dvojité a neopodstatnené zvýhodnenie, keďže sa zľava zo správneho poplatku uplatní podľa § 6 zákona č. 145/1995 Z. z. vo výške 50 % a tiež podľa položky 11 Sadzobníka správnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona č. 145/1995 Z. z.

Aj zo štatistických údajov ÚGKK SR vyplýva, že oznámenie o návrhu na vklad nie je v praxi často využívané, keďže tvorí približne 10 % zo všetkých doručených návrhov na vklad. Tento počet oznámení odráža komplikovanosť pri jeho vyplňaní, nakoľko tie isté údaje musí účastník konania vyplniť jednak v oznámení, jednak v návrhu na vklad a v zmluve. Zároveň toto oznámenie nemožno vyplňať pri zložitých a kombinovaných právnych úkonoch, nakoľko systém, ktorým bolo vytvorené toto oznámenie je zastaralý a jeho modernizácia by si vyžiadala nemalé finančné prostriedky, čo pri zľave 15 euro je z pohľadu štátu neekonomické a nevhodné.

Z dôvodu, že nedisponujeme presnou štatistikou zaoberajúcou sa štruktúrou podávateľov oznámení o návrhu na vklad, odhadli sme počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 1400. K dotknutým subjektom môžu patriť predovšetkým realitné kancelárie.

4. Povinnosť úradného osvedčenia podpisu pri predkupnom práve, späťvzatí návrhu na vklad a kvitancii

Zavádza sa povinnosť úradného osvedčenia podpisu oprávneného z predkupného práva, v prípade jeho zrušenia, ďalej podpisu účastníkov konania pri späťvzatí návrhu na vklad, podpisu záložného veriteľa, ktorým nie je banka na kvitancii. Zavedením tejto administratívnej záťaže sa zabezpečí ochrana práv k nehnuteľnostiam. Úradne osvedčený podpis preukáže, že uvedenú listinu skutočne podpísala daná osoba, čo je veľmi dôležité najmä pri výmaze záložného práva k nehnuteľnosti. Istá úľava pre banky vyplýva z vnútorných predpisov jednotlivých bánk, v rámci ktorých je zabezpečená dostatočná kontrola osôb, ktoré konajú za banku.

Ochrana práv k nehnuteľnostiam pri tejto regulácii výrazne prevyšuje nad negatívom spočívajúcim vo vynaložení nákladov na úradné osvedčenie podpisu pri uvedených právnych úkonoch.

Podľa dostupných informácií je odmena notára stanovená Vyhláškou Ministerstva spravodlivosti SR č. 31/1993 Z. z. o odmenách a náhradách notárov vo výške 2,87 eur za osvedčenie jedného podpisu. Ceny a notárske poplatky za poskytované služby sú u všetkých notárov v Slovenskej republike rovnaké.

Podpis na listine je možné overiť aj na matričnom úrade, pričom za osvedčenie jedného podpisu sa platí správny poplatok vo výške 2,00 eurá.

Náklady za úradné osvedčenie podpisu sú neporovnateľne nižšie ako hodnota nehnuteľnosti. Nedisponujeme presnou štatistikou o počte podnikateľov podávajúcich tento druh podaní, preto sme odhadli počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 1000. Typickým príkladom dotknutého subjektu sú najmä finančné subjekty s výnimkou bánk.

5. Zavedenie povinnosti registrácie pri prístupe na katastrálne portáli

Zavedením povinnosti registrácie môže dôjsť k zvýšeniu prácnosti prístupu k zverejneným údajom katastra. Registrácia bude však potrebná len pri prvom prihlásení, kedy si osoba zvolí prihlasovacie údaje, pod ktorými bude registrovaná v systéme. Údaje budú naďalej prístupné každému bezodplatne a bez časového obmedzenia.

Podnikateľské subjekty, ktoré v rámci svojej činnosti využívajú údaje katastra, majú prístup k údajom katastra zabezpečený prostredníctvom zmluvy na hromadné poskytovanie údajov z celého územia SR. Takto poskytované údaje budú aj naďalej poskytované bez registrácie. Údaje katastra zverejnené na katastrálnych portáloch využívajú najčastejšie fyzické osoby, ktoré si chcú skontrolovať údaje o nehnuteľnostiach, pričom tieto údaje ďalej nespracúvajú. Táto regulácia je zavedená za účelom plnenia povinností vyplývajúcich z právnych predpisov upravujúcich nakladanie s osobnými údajmi, ale tiež za účelom zabezpečenia ochrany osobných údajov osôb evidovaných v katastri.

Prihlasovanie do jednotlivých informačných systémov v súčasnej dobe predstavuje štandard v zabezpečení ochrany, pri počítačovej gramotnosti ich užívateľov nepredstavuje žiadne zvýšené náklady.

Keďže nemáme k dispozícii presnú štatistiku o podnikateľoch prístupujúcich na katastrálne portáli, odhadli sme počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 8000. Regulácia sa dotkne najmä realitné kancelárie a advokátov.

6. Úprava výšky správnych poplatkov za úkony a konania podľa položiek 10 a 11 Sadzobníka správnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov

Výška správnych poplatkov nebola upravovaná minimálne od roku 2005. Výška správnych poplatkov zohľadňuje mieru inflácie od roku 2005 po súčasnosť.

Nedisponujeme presnou štatistikou o počte podnikateľov žiadajúcich o úkony a konania podľa položiek 10 a 11 Sadzobníka správnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov, preto sme odhadli počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 1000 až 1700 (v jednom prípade 300) podľa predpokladu výskytu jednotlivých položiek. Typickým príkladom dotknutého subjektu sú najmä banky, realitné kancelárie, developerské spoločnosti, geodeti a advokáti.

7. Zavedenie nového správneho poplatku za urýchlené vykonanie záznamu do katastra nehnuteľností, správneho poplatku za prešetrenie údajov katastra a správneho poplatku za poskytnutie listiny zo zbierky listín

Zavedením rýchlostného poplatku sa umožní vykonať záznam do katastra v skrátenej 30-dňovej lehote, oproti riadnej 60-dňovej alebo 30-dňovej pri elektronickom podaní. Uvedené opatrenie prispeje tiež k zrýchleniu nadobúdania nehnuteľností, nakoľko pre ďalšie nakladanie

s nehnuteľnosťami je častokrát potrebný predchádzajúci zápis vlastníckeho práva do katastra, čo pri 60-dňovej lehote spôsobovalo zbytočné priťahy a v podstate brzdilo realitný trh (napr. developer pri prevode vlastníckeho práva k bytu je povinný najprv požiadať o zápis bytového domu do katastra nehnuteľností, ktorý by sa pôvodne vykonal v 60-dňovej lehote a až následne by mohol nakladať s jednotlivými bytmi. Taktiež predpokladom nakladania s nehnuteľnosťou nadobudnutou na základe dedičského rozhodnutia, bolo potrebné toto dedičské rozhodnutie najprv zapísať do katastra.).

Uvedené opatrenie zároveň predstavuje nástroj na odbúranie možného korupčného správania sa, nakoľko v súčasnej dobe jednotlivé OÚ KO nie sú schopné z personálnych dôvodov dodržať ani 60-dňovú lehotu. Práve nedodržanie tejto lehoty môže byť dôvodom na korupčné správanie s cieľom skrátiť 60-dňovú lehotu a zabezpečiť rýchlejší zápis do katastra nehnuteľností.

Zavedenie zvýšeného správneho poplatku za prešetrenie údajov katastra zohľadňuje odbornosť, prácnosť a časovú náročnosť zamestnancov OÚ KO pri prešetrovaní správnosti zápisov v katastri nehnuteľností. Správny poplatok za prešetrovanie údajov nebol doteraz stanovený.

Za prešetrovanie údajov sa platil správny poplatok vo výške 3,00 eurá, ktorý bol vyberaný podľa položky 10 písm. e) Sadzobníka správnych poplatkov. Táto suma neodzrkadľuje skutočne vynaložené úsilie na zistenie, či zápis v katastri bol vykonaný správne na základe predložených listín, nakoľko je potrebné v rámci prešetrenia jednak poznať právnu úpravu, ktorá platila v čase zápisu údajov do katastra, vyhľadať jednotlivé listiny v zbierke listín, prešetriť každú jednu listinu, ktorá sa týkala predmetného zápisu, a to od prvotného zápisu nehnuteľnosti v katastri alebo v pozemkovej knihe až po súčasnosť. Výsledok prešetrenia správnosti zápisu údajov je v podstate vykonaním právneho auditu danej nehnuteľnosti, čo vo veľkej miere využívajú hlavne zahraniční investori alebo advokáti ako podklad k súdnym konaniam.

Z dôvodu, že nedisponujeme presnou štatistikou o žiadateľoch o prešetrenie údajov katastra, odhadli sme počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 30. K dotknutým subjektom môžu patriť predovšetkým advokáti a developerské spoločnosti.

Zavedenie nového správneho poplatku súvisí s navrhovanou právnou úpravou prístupu k listinám uloženým v zbierke listín. Právna úprava jednoznačnejšie vymedzuje okruh osôb, ktoré majú prístup k týmto listinám. Výška správneho poplatku zohľadňuje prácnosť a časovú náročnosť pri vyhľadávaní listín, ich anonymizácii najmä s ohľadom na osobné údaje a iné skutočnosti, ktoré nie je možné poskytnúť, ktoré požadovaná listina obsahuje, alebo za vyhotovenie kópie takejto listiny.

Nedisponujeme presnou štatistikou o žiadateľoch listín zo zbierky listín, nakoľko v súčasnosti prevláda reštriktívny výklad, v dôsledku ktorého dochádza len k obmedzenému prístupu k listinám uloženým v zbierke listín. Možno predpokladať, že možnosť prístupu k listinám uloženým v zbierke listín sa bude využívať predovšetkým v súvislosti s významnejšími investíciami na území SR, ktorých predmetom je aj kúpa nehnuteľností (najmä pozemkov). Aplikačná prax ukazuje, že potenciálni investori často majú záujem na preskúmaní jednotlivých nadobúdacích titulov danej nehnuteľnosti, spravidla advokátskou kanceláriou, alebo vlastnými kapacitami, a to ešte pred realizovaním investície. Rovnako majú záujem na preverení nadobúdacích titulov konkrétnej nehnuteľnosti fyzické a právnické osoby, ktorých vlastnícke právo k nehnuteľnosti je predmetom sporu, a to v súvislosti so súdnym konaním. Vzhľadom na uvedené sme odhadli počet dotknutých subjektov na modelovom príklade s počtom 30. Uvedené často súvisí práve s prešetrovaním údajov, kde výsledkom prešetrenia môže byť aj

poskytnutie listín, a preto je tento počet rovnaký. Medzi dotknuté subjekty budú patriť najmä advokáti, realitné kancelárie, developerské spoločnosti, banky.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi pred predbežným pripomienkovým konaním

Uveďte formu konzultácií vrátane zdôvodnenia jej výberu a trvanie konzultácií, termíny stretnutí. Uveďte spôsob oslovenia dotknutých subjektov, zoznam konzultujúcich subjektov, tiež link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené.

Uveďte hlavné body konzultácií a ich závery.

Uveďte zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov, ako aj návrhy od konzultujúcich subjektov na zníženie nákladov regulácií na PP, ktoré neboli akceptované a dôvod neakceptovania.

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy Záznam z konzultácií obsahujúci požadované informácie.

Verejnosť, vrátane podnikateľských subjektov bola o príprave návrhu zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“), informovaná prostredníctvom predbežnej informácie PI/2021/50 zverejnenej na portáli Slov-Lex. Na základe zverejnenej predbežnej informácie PI/2021/50 mohla verejnosť od 26. februára 2021 do 11. marca 2021 predkladať svoje návrhy a pripomienky. Návrhy a pripomienky, ktoré boli zo strany verejnosti vznesené v stanovenom období, Úrad geodézie, kartografie a katastra Slovenskej republiky vyhodnotil a vyhodnotenie zverejnil na portáli Slov-Lex.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky rozhodlo podľa bodu 5.4. písm. b) Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov, že je potrebné vykonať konzultácie s podnikateľskými subjektmi.

Úrad geodézie, kartografie a katastra SR zverejnil informáciu o začatí konzultácií s podnikateľskými subjektmi dňa 18. októbra 2021 na svojom webovom sídle (<http://www.skgeodesy.sk/sk/ugkk/material-pripomienkovanie/>) a zároveň bola táto informácia zverejnená na stránke Ministerstva hospodárstva SR.

O konzultácie prejavili záujem nasledujúce subjekty:

Asociácia zamestnávateľských zväzov a združení SR,
SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik,
Slovenská banková asociácia,
Spoločnosť SKEAGIS, s.r.o.,
Slovenská poľnohospodárska a potravinárska komora

Konzultácia s Asociáciou zamestnávateľských zväzov a združení SR a SLOVENSKÝM VODOHOSPODÁRSKYM PODNIKOM, štátny podnik sa po dohode konala prostredníctvom on-line stretnutia dňa 19. januára 2022. Konzultácia so Slovenskou bankovou asociáciou sa konala prostredníctvom on - line stretnutia dňa 20. januára 2022 a konzultácia so spoločnosťou SKEAGIS, s.r.o. prostredníctvom on - line stretnutia dňa 2. februára 2022. Konzultácia so Slovenskou poľnohospodárskou a potravinárskou komorou sa uskutočnila dňa 14. marca 2022 prezenčnou formou v sídle ÚGKK SR. Všetky podnety boli prerokované.

So Slovenskou bankovou asociáciou sa uskutočnili ďalšie osobitné stretnutia dňa 26.05.2022 a 01.06.2022, ktorých výsledkom je zapracovanie niektorých pripomienok.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Dochádza k vytvoreniu resp. k zmene bariér na trhu?

Bude sa s niektorými podnikmi alebo produktmi zaobchádzať v porovnateľnej situácii rôzne (napr. špeciálne režimy pre mikro, malé a stredné podniky tzv. MSP)?

Ovplyvňuje zmena regulácie cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch)?

Ovplyvní dostupnosť základných zdrojov (financie, pracovná sila, suroviny, mechanizmy, energie atď.)?

Ovplyvňuje zmena regulácie inovácie, vedu a výskum?

Ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ?

Konkurencieschopnosť:

Na základe uvedených odpovedí zaškrtnite a popíšte, či materiál konkurencieschopnosť:

zvyšuje   nemení   znižuje

Produktivita:

Aký má materiál vplyv na zmenu pomeru medzi produkciou podnikov a ich nákladmi?

Na základe uvedenej odpovede zaškrtnite a popíšte, či materiál produktivitu:

zvyšuje   nemení   znižuje

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Ak má materiál vplyvy na PP, ktoré nemožno zaradiť do predchádzajúcich častí, či už pozitívne alebo negatívne, tu ich uveďte. Patria sem:

- a) *sankcie alebo pokuty, ako dôsledok porušenia právne záväzných ustanovení;*
- b) *vplyvy súvisiace so žiadosťami o alebo prijímaním dotácií, fondov, štátnej pomoci a čerpaním iných obdobných foriem podpory zo strany štátu, keďže sú sprievodným javom uchádzania sa či získania benefitov, na ktoré nie je právny nárok priamo zo zákona, ale vzniká na základe prejavu vôle dotknutého subjektu;*
- c) *regulované ceny podľa zákona č. 18/1996 Z. z. o cenách;*
- d) *iné vplyvy, ktoré predpokladá materiál, ale nemožno ich zaradiť do častí 3.1 a 3.3.*

1. Evidencia ruín v katastri nehnuteľnosti:

Explicitné zavedenie evidencie ruín v katastri nehnuteľností predstavuje výrazný pozitívny vplyv na všetky subjekty, nevynímajúc podnikateľský sektor.

Na základe iniciatívy Ministerstva kultúry SR a Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR sa navrhuje zaviesť evidovanie ruín a práv k nim (ide o iniciatívu občianskych združení, ktorých cieľom je revitalizácia týchto ruín). Tieto združenia tak budú môcť žiadať rôzne dotácie na revitalizáciu zo štátneho rozpočtu či fondov EÚ, zároveň sa tak umožní upraviť postavenie občianskych združení vzhľadom na nakladanie so samotnou zručninou a ich právo k pozemkom, na ktorých sa ruiny nachádzajú. Revitalizáciou ruín môže podporiť aj rozvoj

podnikateľského prostredia v danej obci, nakoľko sa rozvinie turistický ruch a s ním spojené poskytovanie rôznych služieb.

2. Doručovanie rozhodnutí o povolení vkladu priamo účastníkovi konania, ktorý udelil plnomocenstvo:

Toto opatrenie znamená výrazne pozitívny vplyv, nakoľko doručením rozhodnutia o povolení vkladu priamo účastníkovi konania, ktorý udelil plnomocenstvo, sa zabezpečuje ochrana jeho vlastníckeho práva a zabraňuje sa tak možným podvodom pri nakladaní s nehnuteľnosťami. Prevzatím rozhodnutia o povolení vkladu vie vlastníak nehnuteľnosti okamžite reagovať na prípadné sfaľšovanie splnomocnenia, ktoré neudelil a môže tak veľmi rýchlo využiť všetky dostupné prostriedky na nápravu vzniknutého stavu a zároveň zabrániť v ďalšom nakladaní s nehnuteľnosťou.

3. Jedným z bodov Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2020-2024 je usporiadanie pozemkového vlastníctva v SR. Na uvedené programového vyhlásenie reaguje aj novela katastrálneho zákona, najmä v ustanoveniach týkajúcich sa vyhotovovania podkladov pre geodetické a kartografické činnosti, ktoré vykonávajú podnikateľské subjekty, geodeti. Geodet pri projektovaní pozemkových úprav musí pracovať len so správnymi a aktuálnymi údajmi katastra. Navrhované opatrenia budú zohrávať významnú úlohu pri plánovanom usporiadaní pozemkového vlastníctva v súvislosti s pozemkovými úpravami.

- Opatrenie proti nečinnosti okresného úradu, katastrálneho odboru:

Zavedením tohto opatrenia sa odstráni nečinnosť OÚ KO pri úradnom overovaní geometrických plánov. Opatrenie umožní promptne reagovať na zvýšený počet doručených geometrických plánov na úradné overenie v prípade, že OÚ KO nedodrží ustanovenú lehotu na jeho overenie. Predseda ÚGKK SR bude môcť rozhodnúť, že geometrický plán úradne overí iný OÚ KO, ktorý má dostatočné personálne kapacity. Geometrické plány vyhotovujú súkromní geodeti, tieto sú podkladom právnych úkonov a ich včasným úradným overením dochádza k realizácii zamýšľaného stavu s nehnuteľnosťou. Geodet, teda podnikateľ, nemusí čakať neúmerne dlhú dobu na dohodnutú odplatu od objednávateľa geometrického plánu.

- Zavedenie lehoty pri prešetrovaní údajov katastra:

Pôvodná právna úprava neobsahovala žiadnu lehotu na prešetrovanie údajov katastra. Zavedením tejto lehoty môže verejnosť očakávať výsledok prešetrovania správnosti zápisu údajov katastra v lehote 60 dní. Prešetrovanie správnosti zápisu údajov katastra je veľmi dôležité v prípadoch záujmu o nakladanie s nehnuteľnosťou, pričom môže existovať pochybnosť o správnosti zápisu v katastri, hlavne z hľadiska zahraničných investícií a veľkých developerských projektov (napr. automobilka Jaguar). Zároveň sa zavádza lehotu na prešetrovanie údajov katastra, ktoré majú slúžiť ako podklad na vyhotovenie geometrického plánu. Táto skrátená lehotu umožní geodetovi ďalej pracovať len so správnymi údajmi katastra. Zrýchli sa proces vyhotovenia geometrického plánu v prípadoch, kedy geodet zistí, že údaje zapísané v katastri môžu byť nesprávne. OÚ KO bude povinný v relatívne krátkej lehote oznámiť geodetovi, či zistil nesprávnosť zápisu v katastri. Výsledkom prešetrovania údajov katastra častokrát je začatie konania o oprave chyby v katastrálnom operáte.

- Zavedenie doručenia rozhodnutia v konaní o oprave chyby verejnou vyhláškou:

Navrhovanou právnou úpravou sa zrýchli ukončenie konania o oprave chyby, rozhodnutie môže nadobudnúť právoplatnosť, a tým pádom sa umožní nakladať s nehnuteľnosťou skôr, ako keby sa doručovalo „klasicky“ každému účastníkovi konania o oprave chyby.

4. Zavádza sa nové porušenie poriadku úseku katastra nehnuteľností právnickými osobami, ak dôjde k overeniu geometrického plánu alebo iného výsledku vybraných geodetických a kartografických činností, pričom pri ich vyhotovení neboli dodržané ustanovenia všeobecne záväzných právnych predpisov na úseku geodézie, kartografie a katastra.

Ďalej sa zavádza nové porušenie poriadku na úseku katastra nehnuteľností právnickými osobami, ak dôjde k neoprávnenému spracúvaniu údajov katastra nehnuteľností.

Podmienky poskytovania a ďalšieho spracúvania údajov katastra sú upravené v § 68 a 69 katastrálneho zákona. Obsahom katastrálneho operátu sú okrem údajov týkajúcich sa nehnuteľností, aj údaje, ktoré podľa osobitných právnych predpisov, požívajú zvýšenú ochranu, napr. osobné údaje, medzi ktoré patria aj údaje o právnych vzťahoch k nehnuteľnostiam.

Z dôvodu potreby zabezpečenia účinného vymáhania určených podmienok, je potrebné upraviť aj sankciu za porušenie týchto podmienok. Ustanovenie sa týka iba tých situácií, kedy boli poskytnuté hromadné údaje katastra na základe § 69 ods. 11 katastrálneho zákona.

Metodický postup pre analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie

3.1 Náklady regulácie

3.1.1 Súhrnná tabuľka nákladov regulácie

Tabuľka č. 1: Zmeny ročných nákladov v prepočte na podnikateľské prostredie, Vyhodnotenie mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Predkladateľ: **tabuľka č. 1** sa vyplňa na základe detailných informácií uvedených v tabuľke č. 2 a v doplňujúcich informáciách k nej.

*Na vyplňanie použite **Kalkulačku nákladov**, ktorá vyplnenie tejto tabuľky automatizuje. Samotná kalkulačka obsahuje vysvetlivky aj návod na vyplňanie. Identickou tabuľkou z kalkulačky následne nahradíte tabuľku č. 1.*

Pokyny k jednotlivým stĺpcom tabuľky č. 1:

Priame finančné náklady sa rozdeľujú na A. a B. z dôvodu, že na zmeny v regulácii výšky daní, odvodov, ciel a poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality sa neuplatňuje mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov. Na iné poplatky sa pravidlo uplatňuje, preto sú uvedené osobitne.

A: Dane, odvody, clá a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia ich výšku. Pod negatívnymi externalitami sa myslí prenos nákladov produkcie či spotreby na iné subjekty, napríklad poškodenia, zníženia hodnoty, znehodnotenia či znečistenia. Medzi takéto poplatky patria napríklad tie, ktorých cieľom je znižovať emisie

skleníkových plynov, emisie iných znečisťujúcich látok alebo chrániť obmedzené prírodné zdroje.

Použite najmä údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (tabuľka č. 3). Zmeny v administratívnej náročnosti plnenia povinností spojené s daňami, odvodmi, clami a poplatkami sa kvantifikujú v rámci „D. Administratívne náklady“. Ide o **ročný vplyv** na PP v eurách. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

B: Iné poplatky (patria medzi priame finančné náklady): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú/rušia či menia výšku iných poplatkov. Nápomocné môžu byť údaje z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy (tabuľka č. 3). Ide o ročný vplyv na PP v eurách. Dôležité je kvantifikovať aj poplatky, ktoré do rozpočtu verejnej správy nevstupujú. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

Medzi poplatky patria napríklad: poplatok za vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, poplatok za žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia, úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS v oblasti rozhlasového vysielať a televízneho vysielať, poplatky organizáciám kolektívnej správy, napríklad SOZA alebo iné správne/súdne poplatky. Medzi poplatky nepatria pokuty.

C: Nepriame finančné náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú rušia či menia výšku nepriamych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. V prípade objektívnej nedostupnosti požadovaného údajá použite expertný odhad.

Nepriame finančné náklady – sú náklady, ktoré musí podnikateľ vynaložiť na účely zabezpečenia súladu výrobu, služieb, interných procesov, vybavenia prevádzky s požiadavkami regulácie (napr. náklady spojené so zabezpečením ochranných pracovných odevov, náklady na zabezpečenie pitného režimu, náklady na vybavenie prevádzky elektronickou registračnou pokladňou, náklady na školenie, na získanie potrebných vedomostí nevyhnutných na dosiahnutie určitého diplomu alebo osvedčenia a iné). Patria sem aj, príplatky k mzde, príspevky zamestnancom, cestovné náhrady, stravné a pod.

D. Administratívne náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zakladajú, rušia či menia výšku administratívnych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Pri kvantifikácii administratívnych nákladov je možné použiť štandardizovanú časovú náročnosť pre typické administratívne povinnosti (uvedenú v tabuľke na str. 10), alebo je možné použiť expertný odhad.

Administratívne náklady – Ide o nákladové vyjadrenie času, ktorý strávi podnikateľ resp. jeho zamestnanci realizáciou konkrétnych činností v súvislosti s dodržiavaním regulačných povinností resp. pri plnení informačnej povinnosti. Patria sem aj administratívne náklady súvisiace so samotným oboznámením sa s novou reguláciou a jej implementáciou.

Spolu A+B+C+D: spočítajú sa všetky vplyvy (**A+B+C+D**). Tento súčet vyjadruje aký celkový pozitívny vplyv a aký celkový negatívny vplyv má regulácia na náklady PP.

E. Vplyv na mikro, malé a stredné podniky (MSP): vypočítajú sa náklady tých ustanovení predkladaného právneho predpisu, ktoré majú vplyv na MSP resp. aj na MSP. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur.

F. Úplná harmonizácia práva EÚ: spočítajú sa náklady tých ustanovení predkladaného právneho predpisu, ktoré vyplývajú z legislatívy EÚ, od ktorej sa nemožno odkloniť a ktorú ani nie je možné upraviť inak (z Tabuľky č. 2 – Pôvod regulácie: EÚ úplná harm.). Neuvádzajú sa sem vplyvy na náklady, ktoré vychádzajú z harmonizácie s právom EÚ s možnosťou voľby (tie nemajú výnimku z mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov). Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

G. Náklady okrem výnimiek = B+C+D-F: vypočítajú sa náklady, ktoré vstupujú do mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov. Ide o súčet iných poplatkov, nepriamych finančných nákladov a administratívnych nákladov, oslobodený od výšky nákladov, vyplývajúcich z úplnej harmonizácie s právom EÚ. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

3.1.2 Výpočty vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Tabuľka č. 2: Výpočet vplyvov jednotlivých regulácií na zmeny v nákladoch podnikateľov

Predkladateľ vloží **tabuľku č. 2**, ktorú mu vygeneruje *Kalkulačka nákladov*:

Pokyny k jednotlivým stĺpcom tabuľky č. 2:

Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP: v tomto stĺpci predkladateľ uvedie stručne a výstižne aj dôvod zvýšenia/zníženia nákladov na PP. Predkladateľ nekopíruje paragrafové znenie regulácie! *Napríklad: zníženie frekvencie povinných kontrol strojov z ročnej na dvojročnú.*

Číslo normy (zákon, vyhlášky a pod.): predkladateľ uvedie číslo právneho predpisu, v ktorom je upravená predmetná regulácia, čo slúži pre exaktnú identifikáciu zdroja právnej úpravy, zvlášť v prípadoch, kedy materiál upravuje dva a viac právnych predpisov. *Napríklad: zákon č. 311/2001 Z. z.*

Lokalizácia (§, ods.): predkladateľ uvedie, ktorý paragraf, odsek, písmeno a bod upravuje zmenu predmetnej regulácie. *Napríklad: § 15 ods. 2 písm. b).*

Pôvod regulácie: predkladateľ vyberie jednu z možností pôvodu regulácie: SK; EÚ úplná harm.; EÚ harm. s možnosťou voľby. Regulácie s pôvodom „SK“ sú domáce iniciatívne regulácie. Pôvod „EÚ úplná harmonizácia“ majú tie ustanovenia, ktoré sú transpozíciou práva EÚ, pri ktorých nie je možná voľba ani odklon od znenia práva EÚ. *Napríklad: presné znenie predzmluvnej informácie, ktorú musia obsahovať všeobecné obchodné podmienky.* Pôvod „EÚ harmonizácia s možnosťou voľby“ majú tie ustanovenia, ktoré sú transpozíciou alebo implementáciou práva EÚ, ktoré má úroveň minimálnej harmonizácie alebo ide o transpozíciu

alebo implementáciu s možnosťou voľby. *Napríklad: Povinnosť mať systém ochrany pre prípad úpadku, avšak samotný mechanizmus, fungovanie sú na voľbe členského štátu.*

Účinnosť regulácie: predkladateľ uvedie dátum/dátumy účinnosti resp. navrhovanej účinnosti regulácie (obzvlášť dôležité v prípade, ak právny predpis obsahuje ustanovenia s rôznymi dátumami účinnosti). *Napríklad: 1.7.2022.*

Kategória dotknutých subjektov: predkladateľ definuje kategóriu dotknutých subjektov, ktoré budú ovplyvnené predkladanou reguláciou. *Napríklad: ubytovacie zariadenia, autoškoly a pod. alebo všetky podniky.* V prípade, ak sa návrh týka celého podnikateľského prostredia, predkladateľ uvedie "všetky kategórie".

Počet subjektov v dotknutej kategórii: predkladateľ uvedie počet dotknutých subjektov v posudzovanej kategórii. Ak má jedna regulácia rôzny vplyv na zmenu nákladov viacerých kategórií podnikov, tak pre každú takúto kategóriu je potrebné uviesť samostatný riadok. Tento údaj môže byť určený presne na základe evidencie zodpovedných útvarov za predchádzajúce obdobie, odhadom prostredníctvom údajov za predchádzajúce obdobie, prostredníctvom

štatistík podľa SK NACE klasifikácie, iných štatistík alebo expertným odhadom. Ak nie je možné definovať počet dotknutých subjektov, predkladateľ uvedie „N/A“. Ak sa týka všetkých kategórií, tak uvedie celkový počet dotknutých subjektov.

Počet subjektov MSP v dotknutej kategórii: ak má zmena regulácie vplyv aj na MPS, tak predkladateľ uvedie ich počet (kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur). Ak má vplyv na MSP, ale z objektívnych dôvodov nie je možné definovať počet dotknutých subjektov, ani vykonať expertný odhad, predkladateľ uvedie „N/A“.

Vplyv na 1 podnikateľa v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti výpočtu sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Vplyv na kategóriu subjektov v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Druh vplyvu IN (zvyšuje náklady) / **OUT** (znižuje náklady): vyberie sa druh vplyvu. *Napríklad: Zníženie príplatkov za prácu v sobotu bude mať druh vplyvu OUT, pretože znižuje náklady podnikateľom. Zavedenie nových povinností BOZP bude mať druh vplyvu IN, pretože zvyšuje náklady podnikateľom.*

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

V tejto časti uvedie predkladateľ doplňujúce informácie k tabuľke č. 2 a k údajom vyplneným v *Kalkulačke nákladov* tak, aby umožňoval skontrolovať spôsob a správnosť výpočtov. Predkladateľ osobitne uvedie aj jednotlivé zdroje dát, ktoré použil na výpočty. Pri odkazoch z internetu je potrebné uviesť konkrétnu podstránku, odkiaľ boli čerpané dáta, nielen kmeňovú adresu webu a zároveň aj dátum, kedy bola informácia z danej podstránky prebratá.

V prípade, ak predkladateľ nemá k dispozícii konkrétne dáta, pokúsi sa vykonať expertný odhad, pričom v tejto časti popíše, akým spôsobom a z akých informácií vychádzal pri expertnom odhade.

V prípade, ak vplyvy objektívne nie je možné kvantifikovať alebo vykonať expertný odhad a predkladateľ z tohto dôvodu uvedie v tabuľke znak „N/A“, tak ich v tejto časti aspoň čo najpresnejšie vysvetlí a uvedie dôvod, pre ktoré ich nebolo možné kvantifikovať, alebo vykonať expertný odhad.

Za objektívny dôvod je možné považovať skutočnosť, ak sa pre konkrétny údaj nevykonáva štatistické zisťovanie, resp. neexistuje žiadna iná forma sledovania alebo vykazovania, ktorá by mohla byť použitá pre tento účel.

Expertný odhad je možné vykonať na základe rôznych dát, napr. z dát z minulosti. Napríklad, ak je potrebný údaj typu „počet úkonov“ a predkladateľ nevie odhadnúť, koľko úkonov sa v budúcom období vykoná, mal by vykonať expertný odhad na základe údajov z minulosti (ideálne z posledného roka), ak je takýto údaj k dispozícii.

Metodika kvantifikácie vplyvov jednotlivých regulácií:

I. Rozdelenie materiálu na jednotlivé regulácie, ktoré menia náklady jednotlivých kategórií podnikateľských subjektov

Niektoré materiály obsahujú zmenu (resp. zavedenie či zrušenie) iba jednej regulácie, väčšina materiálov však mení viacero regulácií, ktoré majú vplyv na zmenu nákladov PP. V prvom kroku je preto potrebné materiál rozdeliť na jednotlivé regulácie.

Napríklad: Zmena Zákonníka práce môže obsahovať zmenu povinností zamestnávateľa v súvislosti so zabezpečením stravovania zamestnancov a tiež zmenu vo výške odstupného a zmenu v mzdovom zvýhodnení za prácu v sobotu.

Následne je potrebné určiť, na ktoré kategórie dotknutých podnikateľských subjektov sa jednotlivé regulácie vzťahujú.

Napríklad: Zmena zákona o sociálnych službách zavádza povinnú bezbariérovosť budov, v ktorých sídlia zariadenia poskytujúce iba konkrétne sociálne služby, nie všetky, napr. zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa.

II. Identifikovanie typov nákladov, ktoré mení regulácia

Niektoré regulácie menia len jeden typ nákladov, iné viacero. Dôležité je preto zmenu regulácie rozložiť na menšie nákladové položky podľa typov nákladov (Priame finančné náklady – osobitne dane, odvody, clá, a poplatky, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality (A) a osobitne Iné poplatky (B), Nepriame finančné náklady (C), Administratívne náklady (D).

Napríklad: Rozšírenie povinností pri protipožiarnej ochrane stavby môže obsahovať kúpu hasiacich prístrojov (nepriame finančné náklady), čas (a tým aj náklady na mzdy) vlastných zamestnancov potrebný na ich obstaranie a montáž (administratívne náklady).

III. Výpočet jednotlivých typov nákladov regulácie

Náklady na 1 podnikateľa

V prípade *priamych finančných nákladov (odvody, dane, clá, poplatky)* ide o **ročný vplyv**, z tohto dôvodu sa výška nákladov nenásobí frekvenciou. V nasledujúcom texte nie sú poplatky rozdelené na tie, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality a na iné poplatky z toho dôvodu, že sa kvantifikujú rovnako. Na stanovenie výšky týchto nákladov je potrebné použiť údaje z Analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, kde je povinnosť ich kvantifikovať ak prichádza k ich zmene. V prípade poplatkov je navyše potrebné doplniť aj kvantifikáciu tých, ktoré sa menia a zároveň nie sú príjmom rozpočtu verejnej správy (napr. zo zákona povinné poplatky komorám, asociáciám a pod.).

Priame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené podľa vzorca:

$$\text{Priame finančné náklady (dane, odvody, clá, poplatky) - ročný vplyv} / \text{Počet dotknutých subjektov}$$

Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa} \times \text{Frekvencia}$$

Administratívne náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Čas}^{**} \times \text{Tarifa}^{***} \times \text{Frekvencia}$$

* Pokyny k vyplneniu frekvencie plnenia povinnosti sú uvedené na str. 8

** Pokyny k vyplneniu časovej náročnosti sú uvedené na str. 9

*** Tarifa – pre zjednodušenie výpočtov vychádza z priemernej ceny práce, ktorá je uvedená v Kalkulačke nákladov (priemerná mzda + odvody zamestnávateľa).

Celkové náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Priame finančné náklady (dane, odvody, clá, poplatky) na jedného podnikateľa - ročný vplyv} + \text{Nepriame finančné náklady na jedného podnikateľa} + \text{Administratívne náklady na jedného podnikateľa}$$

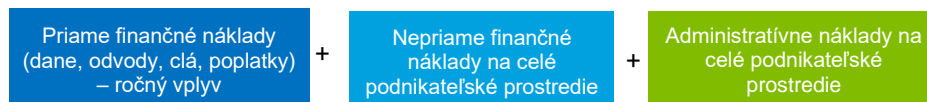
Náklady na celé podnikateľské prostredie

Priame a nepriame finančné náklady na celé PP sú vyčíslené na základe vzorca:

Administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

Celkové náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

Stanovenie frekvencie plnenia povinnosti sa určí pomocou nasledovných koeficientov:

Východiskom, ktorým je stanovovaná frekvencia plnenia povinnosti, je obdobie 1 roka. Povinnosti môžu byť plnené pravidelne na ročnej báze, polročne, kvartálne, raz za niekoľko rokov, prípadne jednorazovo (napr. povinnosti v súvislosti so vznikom a ukončením podnikania) alebo nepravidelne (v prípade zriedkavého výskytu určitej udalosti, napr. vznik priemyselnej havárie). Koeficienty pre výpočet nákladov regulácie zodpovedajúce frekvencii plnenia sú uvedené v tabuľke. Koeficient „jednorazovo“ vychádza z dĺžky volebného obdobia (4 roky), v rámci ktorého je ambícia, aby vláda stihla odstrániť jednorazovú záťaž, ktorú vytvorí.

Tabuľka koeficientov frekvencie

Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie	Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie
1 – krát ročne	1	každé 2 roky	0,50
2 – krát ročne (polročne)	2	každé 3 roky	0,33
3 – krát ročne	3	každé 4 roky	0,25
4 – krát ročne (štvrt'ročne)	4	každých 5 rokov	0,20
Mesačne	12	nepravidelne/ jednorazovo	0,25

Stanovenie časovej náročnosti pri administratívnych nákladoch

Kalkulácia nákladov vychádza z metodiky štandardného nákladového modelu (SCM). Jej podstatou je rozklad regulácie a paragrafového znenia do súboru menších, ľahšie merateľných komponentov – jednotlivých regulácií, s následným nákladovým vyjadrením ich plnenia.

Pri priradovaní časovej náročnosti plnenia povinnosti je možné použiť dva základné prístupy:

- a) *Expertný odhad trvania povinnosti (v min.)*

Odhad predkladateľa trvania povinnosti (v min.) Ak predkladateľ disponuje údajmi o trvaní povinnosti získanými na základe vlastných meraní alebo reprezentatívnym prieskumom medzi zainteresovanými subjektmi tieto údaje môže predkladateľ použiť pre výpočet nákladov regulácie. Rovnako postupuje ak identifikuje špecifické povinnosti, ku ktorým nie je možné priradiť žiadnu z vyššie uvedených typických informačných povinností. Predkladateľ je povinný zverejniť všetky vstupné údaje, ktoré využil pri odhade trvania povinnosti a pri kvantifikácii časovej náročnosti vychádza z porovnania budúceho stavu so súčasným stavom. V kvantifikácii je potrebné zohľadniť časové parametre (trvanie spracovaniam, čas potrebný na zaslanie), kvantitatívne parametre (výška poplatku, materiálne náklady na podanie) a kvalitatívne parametre (prínos alebo náklad zavedenia predpisu, ktoré nie je možné zohľadniť v iných kategóriách).“

b) *Štandardná časová náročnosť povinnosti (min.)*

Ak predkladateľ nevie odhadnúť trvanie administratívnej povinnosti presnejšie, tak si môže pomôcť výberom z 10 typických informačných povinností, ktorým sú priradené štandardizované časové náročnosti uvedené v tabuľke.

Tabuľka štandardných časových náročností typických informačných povinností podľa veľkosti podniku je uvedená v Kalkulačke vplyvov na PP, časti „Vysvetlivky ku kroku 1“.

Uvedené časové náročnosti budú zo strany Ministerstva hospodárstva SR v primeraných časových intervaloch aktualizované.“. Odôvodnenie: Pravidelná aktualizácia časových hodnôt zabezpečí exaktnejšiu kvantifikáciu nákladov na podnikateľské prostredie. Využívanie neaktuálnych hodnôt časovej náročnosti môže pri kvantifikácii vplyvu na celé podnikateľské prostredie vytvárať veľké rozdiely kvantifikované v eurách.

3.2 Vyhodnotenie konzultácií s podnikateľskými subjektmi

Alternatívne namiesto vyplňania bodu 3.2 môžete uviesť ako samostatnú prílohu tejto analýzy **Záznam z konzultácií**, musí však obsahovať všetky požadované informácie.

Predkladateľ do tejto časti uvedie *tieto informácie*:

- či a akou formou sa k predkladanému materiálu konali konzultácie s podnikateľskými subjektmi
- link na webovú stránku, na ktorej boli konzultácie zverejnené
- zdôvodnenie výberu formy, vrátane údaju o spôsobe oslovenia dotknutých subjektov
- trvanie konzultácií (od – do) a prípadné termín/y stretnutí
- zoznam konzultujúcich subjektov
- hlavné body konzultácií a ich závery

- zoznam predložených alternatívnych riešení problematiky od konzultujúcich subjektov
- zoznam navrhnutých opatrení na zníženie nákladov regulácií na PP od konzultujúcich subjektov (uved'te konkrétne), ktoré neboli akceptované a dôvod ich neakceptovania.

Pre uskutočnenie konzultácií predkladateľ postupuje podľa bodu 5. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov ako aj podľa odporúčaní ku konzultáciám v časti III. Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

3.3 Vplyvy na konkurencieschopnosť a produktivitu

Konkurencieschopnosť

Predkladateľ na základe odpovedí na uvedené otázky vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na **konkurencieschopnosť** (zvyšuje, nemení, znižuje konkurencieschopnosť) a napíše zdôvodnenie obsahujúce zároveň aj odpovede na otázky uvedené v texte.

V princípe existujú tri možnosti, ako môžu regulácie ovplyvniť fungovanie podnikateľských subjektov na trhu:

- stanovením resp. zmenou podmienok pre vstup na trh a začatie podnikania* – napríklad problém s otvorením prevádzkarne, vysoké vstupné náklady, náročné administratívne procedúry a pod.,
- stanovením resp. zmenou podmienok pre správanie sa na trhu* – nové povinnosti a požiadavky pre existujúcich podnikateľov môžu znamenať obmedzenie rozsahu podnikania pre podnikateľské subjekty, čo im môže spôsobovať ťažkosti pri profilovaní sa na trhu alebo až stratu istého segmentu trhu,
- stanovením resp. zmenou podmienok, ktoré vedú k zmenám v štruktúre trhu* – spravidla ide o také opatrenia, ktoré postihujú iba veľké podnikateľské subjekty.

Predkladateľ v tejto časti preto uvedie, či dochádza k vytvoreniu resp. zmene bariér pre vstup na trh pre nových výrobcov, dodávateľov, poskytovateľov či odberateľov tovarov alebo služieb a či dôjde k sprísneniu regulácie správania sa pre niektoré podniky.

Predkladateľ opíše tiež situácie, kedy sa bude zaobchádzať s niektorými podnikmi alebo produktmi v porovnateľnej situácii rôzne (napríklad špeciálne režimy pre MSP alebo vytvorenie povinného produktu zo zákona).

Predkladateľ opíše, či a aký vplyv má návrh na prekážky pri vývoze alebo dovoze z tretích krajín a či ovplyvní cezhraničné investície (príliv/odliv zahraničných investícií resp. uplatnenie slovenských podnikov na zahraničných trhoch).

Predkladateľ zároveň posúdi priame aj nepriame vplyvy so zameraním na dostupnosť zdrojov financovania, pracovnej sily, surovín, polotovarov, súčiastok, strojov a zariadení, energií a pod. Z hľadiska prístupu k financiám uvedie, či sa vytvárajú nové možnosti financovania aktivít pre

podnikateľov, napríklad vo forme dotácií, úverov, alebo zjednodušuje prístup k existujúcim nástrojom financovania.

Predkladateľ na záver tejto časti uvedie, či a ako prispieva zmena regulácie k cieľu Slovenska mať najlepšie podnikateľské prostredie spomedzi susediacich krajín EÚ. Jedným z cieľov zmien regulácie je, aby sa Slovensko stalo najkonkurencieschopnejšou krajinou v regióne a to hlavne v porovnaní so susednými krajinami EÚ (Rakúsko, Česká republika, Poľsko, Maďarsko). Z tohto dôvodu odporúčame predkladateľom zaoberať sa nastavením regulácií v susedných krajinách a navrhovať ich zmeny tak, aby sme ich vo vzťahu k podnikateľskému prostrediu mali lepšie ako susedné štáty. V prípade, že predkladateľ vie o lepšom nastavení regulácie v niektorej zo susedných krajín, tak to popíše v tejto časti.

Produktivita

Predkladateľ na základe odpovede na uvedenú otázku vyberie, aký vplyv má predkladaný materiál na produktivitu (zvyšuje, nemení, znižuje produktivitu) a napíše zdôvodnenie. Produktivita predstavuje pomer medzi vyprodukovaným množstvom a vstupmi použitými pri výrobe vo finančnom vyjadrení. Zvýšiť ju je možné takou zmenou regulácií, ktorá zníži podnikom náklady alebo umožní produkovať viac pri nezmenených nákladoch alebo kombinovaným spôsobom prispieva k zlepšeniu pomeru medzi produkciou a nákladmi podnikov.

Napríklad: Ak ide o zmenu regulácie, ktorá znižuje náklady podnikateľom a nemá negatívny vplyv na veľkosť produkcie, tak dochádza k zvýšeniu produktivity. Ak ide o zmenu regulácie, ktorá zvyšuje náklady podnikateľom a nemá iný väčší pozitívny vplyv na zvýšenie produkcie, tak dochádza k zníženiu produktivity. Ak sa zmenou regulácie zavedie povinná elektronizácia niektorého z procesov, ale na druhej strane sa tým vo väčšej miere zvýši produkcia podnikov, tak dochádza k zvýšeniu produktivity.

3.4 Iné vplyvy na podnikateľské prostredie

Predkladateľ do tejto časti uvedie a popíše nasledovné informácie:

- Pri **sankciách a pokutách** uveďte tie zmeny, ktoré budú mať vplyv na podnikateľské prostredie. Nie je potrebné odhadovať ich celkový ročný výber alebo inak kvantifikovať celkový ročný vplyv, dôležité je však kvalitatívne popísať vplyv ich zmeny na podnikateľské prostredie.
- Pri **dotáciách, fondoch, štátnej pomoci a iných formách podpory** zo strany štátu kvalitatívne popíšte pozitívne a negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie. V prípade zmeny administratívnej náročnosti kvantifikujte vplyvy na modelovom príklade.
- Pri **regulovaných cenách** odhadnite ročný finančný vplyv na podnikateľské prostredie.
- Pri **iných vplyvoch** využite kvalitatívne a kvantitatívne metódy tak, aby bolo zrejmé ako pozitívne a ako negatívne budú pôsobiť na podnikateľské prostredie.

Príklady:

- predĺženie lehoty na prihlásenie zamestnanca do Sociálnej poisťovne pred nástupom do zamestnania,
- sprísnenie dôvodov pre umožnenie odkladu daňového priznania,
- zmena výšky alebo mechanizmu udeľovania pokút,

- *náklady znečisťovateľov vyplývajúce z povinností odstraňovania znečistenia, ktoré predstavuje závažné riziko pre niektorú zložku životného prostredia, chránené časti krajiny, chránené živočíchy alebo rastliny alebo ľudské zdravie*
- *zabezpečenie právnej istoty*
- *zmeny na tlačivách a v povinných prílohách v rámci žiadostí o dotácie*
- *zmeny regulovaných cien, napríklad v oblasti telekomunikácií, energetiky, financií a iných*